

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 29. marca.

Skrivnostno razodenje! Razodevati se je danes začel našemu parlamentu naučni minister dr. pl. Gautsch, ki se še vedno imenuje „novi“, menda zategadelj, kakor se knjiga imenuje nova, dokler ni prerezana. Ako bode te dni, ko se razpravljajo stvari naučnega njegova potrfelja, tako krepko in točno, kakor danes, še večkrat razvijal svojo individualnost, potem nam skoro ne bode na nobeno stran več zagonetka, potem se bode v megli Taaffejeve vladavine videla vsaj steza naučne politike jasna! Kakega se je nam torej danes prvič pokazal dr. pl. Gautsch?

Za kratko debato o „ministerstvu za deželno brambo“ prišlo je v posvetovanje „ministerstvo za uk in bogočastje“ in tedaj je prvi iz levice „contra“ govoril dr. Fuss. Ta mož je iz pruske Šlezije doma, zastopa glavno mesto avstrijske Šlezije in je po strani tudi profesor v Leopoldovem na Dunaji. V zbornici sedi na skrajnej levi in že s tem kaže, kaka žrjavica tli v prsih njegovih. Danes pa je še dve uri govoril, da se je dokazal velikega Nemca in srditega fakijskega oponenta. S preobilnim svojim glasom in s hribovskim narečjem je ta dokaz prejasno dognal. Kritikoval je ukaz ministra, da se imajo pregledati knjižnice ljudskih, meščanskih in srednjih šol. Dejal je, da ta ukaz je past, v katero naj bi se ujeli učitelji, ki so še vedno navdušeni za svobodnega duha nove šolske postave, da po tem ukazu morajo iz knjižnic izgnati „najlepši cvetovi nemškega slovstva za otroke nemških roditeljev na nemških učilnicah“. Za te trditve je govornik pripeljal sabo cel voziček knjig in knjižic, da jih je citiral. Osobito dolgo pa se je avstrijski Prusak mudil pri odredbi ministrom, da se ima odstraniti iz knjižic delo, katero opisuje boj Nemčije proti Franciji leta 1870/71. Minister je dejal, da je to za to ukazal, ker je dijak, prebravši knjigo, kričal: „Pereat Austria, vivat Bismarck.“ „Zato“, povpraševal je danes prof. Fuss — „ker je knjiga ta nezrelega mladeniča zapeljala v take izraze, zato naj bi drugi dijaki avstrijskih srednjih šol ne smeli čitati knjige, v kateri so popisana junaška dela nemškega naroda?“ Tistim kolegom

svojim, ki bi se dali begati po tej prepovedi kliče govornik: „Bodite možje Nemci in dajte, da bodo učenci navzlic tej prepovedi čitali tiste knjige, s katerimi se pospešuje nemška narodna zavest!“ Nemški klub je tu pa tam pritegnil z odobravanjem in končno tudi ploskal, nemško-avstrijskega kluba pa, kakor je bilo videti, je bilo sram tega strokovnjaka — klobasarja. Govoril je proti koncu tudi o narodnostnih razmerah v Šleziji, o teženji Slovanov in seveda o českem državnem pravu, kar je mnogo ironične pohvale vzbudilo zlasti mej Čehi.

Odgovarjal je koj na to dr. pl. Gautsch. Vsa zbornica se je zgrnila k ministerskim sedežem, ko se je vzdignila visoka elastična in lepa postava naučnega ministra. Že s prvimi besedami je vse poslušalstvo nase zavezal. Glas mu ni močen, a jassen, zelo prijeten tenor. Točnost in samosvest razodeva vsaka beseda, čisto nemški izgovorjena. Kretanje mu je naravno in mehko, kakor da bi vse samo po sebi teklo. Dejal je začetkom: „Četudi sem mislil šele kasneje mej debato izpregovoriti, odgovarjal bodem vendar takoj sedaj gospodu predgovorniku. Storim to, ker gospod predgovornik ni govoril le kot poslanec nasproti naučnemu ministru, nego tudi ker je kot — ponavlja je rabil ta izraz — zastopnik učiteljskega stanu meni storil izjave, katere — to nujno želim — pridejo naj ob enem z ministrom v svet do avstrijskega učiteljstva. (Dobro! dobro! na desni). Apostrofo je gospod poslanec izustil avstrijskemu učiteljstvu, apostrofo, katero bi jaz po dolžnosti svoji kot naučni minister vse drugače zavrniti moral, da se ni zgodila v tej visoki zbornici (pohvala na desni); avstrijsko učiteljstvo bode volilo ali ukaze svojega odgovornega načelnika ali pa tisto, kar jim je svetoval svobodni poslanec. (Živahna pohvala na desni, ugovor z leve). Učiteljstvo avstrijsko bode volilo in jaz ne dvojim, kako bode volilo. (Nemir na levi. Klici na desni: Mir!) Moja gospoda! Ne boste me s svojimi klici spravili iz koncepta, ker kakor vidite, nemam sploh nobenega. (Dr. Heilsberg: Tam se je kričalo!) Opazke svoje sem obrnil na vse gospode.“ — Ko je dr. pl. Gautsch tako dokazal svojo odločnost in točnost, zagovarjal je svoj ukaz, mej drugim povprašajoč: „Ali se sploh dobi učitelj, ki meni, da je v dijaških knjižnicah trpeti knjige, ki so obrnene proti do-

moljubju, proti veri, proti pravosti? Jaz mislim da ne. Gibanje proti ukazu pa izvira od tod, ker se — ne vem, ali po pravem ali po krivem — pričakuje, da bode novi načelnik učne uprave skrbeti znal, da ukazi njegovi ne ostanejo le na papirji, marveč, da se bode tisto godilo v avstrijske šole, kar minister ukazuje.“ Kar se tiče „zanjk“, dejal je, da je posebno čudna misel, načelnik učne uprave bi moral učiteljem zanjke nastavljal. „Zanjke jaz ne nastavljam. (Dobro! na desni). Pa je tudi gospod poslanec dejal, da je ukaz prišel po direktnem ali indirektnem pritisku. Prosim, to je trditev in tej trditvi postavljam jaz nasproti svojo besedo, da ni uplivala nobena stran. Ta ukaz je iz mene in moji uradniki so ga spisali po mojem povelji. Ne potrebujem, da bi katera stran vame uplivala in uverjeni bodite, da pritisek, pridi od katere strani koli, ne izda ničesar (Dobro! Dobro! na desni!), najmanj pa bi izdali pritiski iz te vrste. (Pohvala na desni). Delovanje moje naloženo je jasno, in če se še toliko govori in kritikuje o mojih ukazih v tej visoki zbornici, itak se bodo zvršili brez premembe. (Pohvala na desni). — Po teh presamosvestnih besedah, ki jih bode praksa konstitucionalizma pač na laž postaviti morala, govoril je minister posebno živo o smeri avstrijske šole: „Jaz poznam le jedno šolo, to je avstrijska šola! Šole značaj se nikdar ne sme ravnati jedino le po želji jedne politične stranke, najmanj pa po nazorih, ki so se izražali danes. (Dobro! dobro! na desni). Avstrijska šola ima tudi sveto nalogo, da goji domoljubje mladine (Pohvala na desni), tisto avstrijsko domoljubje, katero se je jednako dobro obneslo pri vseh narodih v srednjih in slabih dnevih. Učitelji so luči. Naj bi te luči svetile svetlo, v ljubljenej naši domovini, a naj ne razsvetljujejo le duhov, ogrevajo naj tudi srca, da dosežemo namen vsega pouka in vse odgoje: Dobro Avstrijane (Dobro, dobro! na desni), mnogo znateljne, poštene in vrle ljudi. (Živa pohvala. Desnica ploska. Ministri in poslanci čestitajo)

Ta govor smemo imeti za lep donesek k spoznanju „novega“ naučnega ministra. Ako smo ga danes spoznali odločnega — tu pa tam nasproti

LISTEK.

Selski župnik.

(Roman. Spisal Ludovik Halévy; poslovenil Vinko.)

Drugo poglavje.

(Dalje.)

O teh besedah plane župnik kvišku, prime Ivana za roke, potegne ga k sebi ter ga objame. Bela glava tiščala se je plave. Dve veliki solzi zbrali sta se v očeh starega duhovnika ter mu počasi tekli čez razorano lice. Potem pa je abbé svojemu krščencu vendar le moral razložiti, da je sicer v posesti dedščine svojega očeta, a da vendar nema pravice posluževati se je, kakor bi hotel, in da to pristoji njegovemu varuhu.

„Gotovo ste Vi moj varuh?“

„Ne, dete moje, jaz nesem, duhoven ne sme biti varuh. Jaz mislim, da bodo za to izvolili gospoda Lenienta, notarja Souvignyskega. On je bil tvojemu očetu velik prijatelj. Govori ž njim in razodeni mu svojo željo.“

In res je gospoda Lenienta rodbinski svet po-

stavil za varuha. Ivan ga je tako živo in nujno prosil, da se je naposled notar dal pregovoriti, vsako leto od obrestij celega imetja vzeti dva tisoč in štiristo frankov in razdeliti jih mej materjo Klementovo in malo Rozaliko.

Gospa Lavardensova se je v vseh teh premenah izvrstno odlikovala. Šla je k abbéu Konstantinu in rekla:

„Izročite mi Ivana do cela, da dovrši svoje študije, vsako leto mej počitnicami pripeljem ga k Vam. S tem Vam nočem iti na roko, marveč Vi mi boste s tem storili uslugo, kajti svojemu sinu boljsega ne morem želeti. Morala bodem ostaviti Lavardens, ker hoče Pavel postati vojak in ustopiti v Saint-Cyr. Le v Parizu morem mu najti učiteljev, in oba dečka bodem vzela tjakaj s sabo. Pred mojimi očmi naj se skupno vzgojujeta kot brata. Prepričani bodite, da nobenega razločka ne bodem delala mej njima.“

Tako ponudbo je bilo težko v nemar pustiti. Res, da bi bil stari župnik Ivana rad obdržal pri sebi: srce se mu je stiskalo, mislečemu na ločitev. Vender pa je moral misliti le na blagor dečkov, vse drugo pa pustiti... Poklicali so Ivana.

„Dragi moj,“ rekla mu je gospa Lavardensova „hočeš li z mano in s Pavlom nekaj let skupaj živeti? Vzela vaju bodem v Pariz.“

„Vi ste predobri, milostiva gospa, a jaz bi vender rad tukaj ostal.“

Pogledal je župnika, in ta se je obrnil v stran.

„Zakaj pa naj bi odpotoval,“ dejal je dalje, „zakaj pa hočete Pavla in mene peljati v Pariz?“

„Ker le v Parizu resno in korenito moreta dovršiti svoje študije. Pavel se bode pripravljaj za izpit v Saint-Cyru. Saj veš, da hoče biti vojak.“

„Jaz hočem tudi vojak postati, milostiva gospa.“

„Ti... vojak!“ začudi se župnik. „Tega tvoj oče ni hotel. Dostikrat je v pričo mene govoril o tvoji bodočnosti, o tvoji karieri. Postati bi imel zdravnik, kot on, zdravnik Longuevalski, in kot on ubogim pomagati in bolnikom streči. Ivan, dragi moj, to pomisli!“

„Vem, vem!“

„Potem moraš pa tudi to storiti, kar je tvoj oče hotel. To ti je dolžnost Ivan, to ti je dolžnost. Iti moraš v Pariz... Verjamem ti, da bi rad tukaj ostal, tudi jaz bi to rad videl... a ne gre, pa

parlamentu presamosvestnega — uradnika, navdušenega in značajnega šolnika, dovršenega govornika: to imamo najprvo častitati vladi Taaffejevi in napredku šolstva, kot šolstva. V koliko se nazoru dra. pl. Gautscha strinjajo s teženjem glede narodnega šolstva, tudi si utegnemo zvedeti morebiti že jutri, ko bode poslanec prof. Šuklje razpravljati vprašanje slovenskih šol in je tedaj na to pričakovati ministrovega odgovora.

Govor poslanca g. prof. Šukljeja

v državnej zbornici dne 27. marca t. l.

Visoka zbornica! Po prijaznosti mojih kolegov dobil sem častno nalogo, njihov generalni govornik biti v le tej debati. Iz kraja sem si svest, da je težavna ta naloga; samo po sebi pride, da se bode ves govor sukati moral pri tem naslovu okolo specijalnih in strokovnih vprašanj ali pa razpravljati politično administracijo te ali one kronovine. Da pa se o tem dobi sodba, treba je natančno poznati vse dotine razmere.

Upam torej, da ne bodo nič ugovarjali častiti kolegi, ki so me imenovali generalnim govornikom, če pojasnim le nekatere strani politične uprave v Kranjske, moje ožje domovini. Temveč povoda imam za to, ker je v jedrni zadnjih sej odličen član nasprotni strani jako neugodno in po mojem srčnem prepričanju tudi krivično sodil politično upravo te dežele. (Prav res! na desnici.)

Nič ne prikrivam torej, da iz prvega začetka nisem mislil, osobito k temu naslovu prositi besede. Prisilile pa so me najprvo izjave gospoda poslanca dra. Tomaszcuka, izjave, katerim, to moram reči, se iz kraja niti čuditi ni. Toliko neresničnega se je zadnji čas o razmerah v Kranjske trosilo po listih, da konečno ni čudo, ako je kaj teh modernih bajk padlo tudi v te prostore. V resnici imamo prav pametne ljudi, ki mislijo, da pod vlado Taaffejevo v Kranjske gospoduje samohotje, kakor morebiti kje v deželi zamorcev ob Tsadskem jezeru, ljudi ki resno verjamejo, da sedanji deželni predsednik kranjski je pravi pravcati Herodež, ki le to misli in namerava, kako bi po betlehemijski umoril dete, pomilovanja vredno nemštvo na Kranjskem.

Pač se tu vsiljuje vprašanje: Ali je res to vse tako? Ali je nemštvo na Kranjskem za sedanje vlade in za politične uprave deželnega predsednika v istini tako stiskano, tako zanemarjeno kakor politična pasterka? Če je to res, potem je seveda popolnem prav, da se gospodje pritožujejo; če pa to ni res, če politična uprava te kronovine tudi z nemško manjšino strogo postavno ravna, potem tiste hrupne vesti, ki se okrog trosijo, le jasno dokazujejo, kako lažnjivi so njihovi pričetniki in kakega milovanja so vredni tisti politiki, ki jih „bona fide“ jemljejo za dobro blago, ne da bi jih bili poprej preiskali. (Dobro na desni.)

Kaj je ob kratkem najpoglavitiše, kar častita opozicija po svojih časopisih in tu v parlamentu očita politični upravi Kranjske? Menda zadenem pravo, če stvar posnamem s tremi točkami: prvič je to razmerje mestnih osnovnih šol Ljubljanskih, drugič so to odnosi politične uprave s tistim sklepom kranjske hranilnice in slednjič tretjič razmere mej načelnikom politične uprave in mej uradniki ter profesorji nemške narodnosti, tu pred

vsem tisti ukaz — če se ne motim od 7. apr. ila 1885 —, s katerim je zadnjič gospod poslanec dr. Tomaszcuk znal skupiti nekoliko nepredrago senzacije. Vpraša se sedaj: Kaj je resničnega tu, kaj tam?

Kar se tiče mestnih osnovnih šol, se je z njimi že lansko leto bavila visoka zbornica. Bil je odličen parlamentarec, častiti gospod poslanec Hebske trgovinske zbornice, ki je gnan od svojega žaljenega narodnega čuta tu izrekel, da v glavnem mestu kranjske dežele — „na tem skrajnem koščku nemške zemlje,“ kakor pravi Seume — ni več ni-jedne nemške ljudske šole. Jaz bi dejal, da gospod poslanec, ki je to izjavil in je po velikem zajemal iz kalnih virov, ni bil dobro poučen, ker sicer bi bil moral dodati še dve drobnosti: prvič to, da do septembra 1885 ni bilo trdo nemških ljudskih šol v Ljubljani, da pa tudi ni bilo trdo slovenskih, ker pouk bil je utrakvistično tako urejen, da se je v teh ljudskih šolah v najnižih razredih pričelo s slovenščino, v višjih razredih pa se je nemški poučni jezik posadil na mesto slovenščine, potem pa bi bil drugi moral — in to je poglavitno — povedati, da je takšno jezikovno organizacijo mestnih šol Ljubljanskih leta 1878 sklenila ravno nemška večina mestnega zbora in potrdila ravno tako nemška večina tedanjega deželnega šolskega sveta.

Saj to, moja gospoda, je tista taktika, zavoljo katere se že večkrat pritožujemo, da si je to neprijetno. Ukrepa nismo mi storili, on bil je naperjen proti nam, živel je, če tudi smo se mi pritoževali in ga zavračali, on je imel le namen, da bi slovansko šolsko mladino preustrojil za naročje majke Germanije, — a glejte, potlej pridejo z nedolžnimi in z nedolžnimi obrazi in dolžijo politično upravo kronovine, dolžijo deželni šolski svet in mestni zastop, trdijo, da vsi ti faktorji s to napravo niso drugega nameravali, kakor na tla položiti nemštvo na Kranjskem. (Dalje prih.)

Pisma iz Rusije.

I.

(Dalje.)

Ruska gubernija je razdeljena na ujezde. Prva osoba administracije v ujezdu je „ispravnik“, ki drži vse v svojih rokah. Da osvobojenja so izpravnik izbirali — dvorjani, po navadi progorevšega ali proigravšega se v karte negodjaja, ki je delal vse, kar so hoteli njegovi dobrotniki, ki so mu dali vsakdanji kruh s tem, da so ga izbrali. Pri izpravniku mužik pravice torej ni mogel najti; ako ga je pomeščik trpinčil in on je to prenesel tiho, bilo je zanj najboljšje; ako pa se je šel pritožiti k izpravniku, oprali so še tam mužiku tisti del telesa, kjer se hrbet začelja imenovati drugače, ko se je privlekel izbit, ves višnjevi in krvavi domov, bil in mučil ga je zopet pomeščik iz maščevanja.

V mestih — „gorodah“ — branil je drug činovnik pravice dvorjanov: gorodničij. Gorodničij je bil po naravi „otstavnoj“ oficir, surov, bujen, pijanec, sploh z vsemi epiteti prejšnjih korporalov, ki so nosili zraven sablje palico.

Kaj pa sodnija, prva zaščitnica pravice in zakona?

V ujezni je bil „ujezdni sud“ za vsa kriminalna prestoplenja in pa „zemski sud“ za prestop-

obupan. Grofinja in abbé skušala sta ga pomiriti s prijaznim prigovarjanjem.

„No, da, saj smeš, saj smeš storiti, kar hočeš, vse, kar le hočeš...“

Oba sta si mislila: Ivan je še otrok, čas ga bode že na drugo pot spravil. A oba sta se motila v tem, kajti Ivan ni odstopil od svojega sklepa.

Meseca septembra leta 1876. izpodletelo je Pavlu v Saint-Cyru in Ivan je bil vsprejet v tehniško šolo. Ta dan je pisal abbéu Konstantinu:

„Vzprejet sem in še predobro, kajti vstopiti hočem v vojaško, a ne v civilno službo...“

In tako se je res zgodilo. Ivan je leta 1878 vstopil v izobraževalnico v Fontainebleau. Izpolnil je baš jednoindvajseto leto. Bil je torej polnoleten, gospodar svojega imetja. Prvo delo samostojnosti njegove bil je jako izdaten strošek. Kupil je Klementovki in malej Rozaliki, ki je bila mej tem dorasla, vsakej po jedno dohodarsko pismo za petnajst sto frankov. To ga je stalo sedemdeset tisoč frankov, nekako ravno toliko, kolikor je bil Pavel prvo leto svoje prostosti zapravil v Parizu za gospodičino Liziko Bruyère.

(Dalje prih.)

ljenja manj važna. Namesto prvega imamo zdaj „okružni sud“ (Bezirksgericht) na nekaj ujezdov, za „zemski sud“ pa „mirovih sudij“ (Friedensrichter); srednja mej tema dvema instancijama je zdaj „mirovij sjezd“ (Friedensrichterscollegium).

„Ujezdni sud“ je imel „predsedatelja“ in dva „zasedatelja“, „zemski sud“ ravno tako. I predsedatelje in zasedatelje volili so spet dvorjane in iz dvorjanov. Vsi ti činovniki bili so nesrečni, brezhladni pomeščiki, ki so se držali svoje službe kakor utopljačji za slamo in seveda so delali vse, kar so hoteli pomeščiki, da bi ne izgubili poslednjega koščeka hleba. Omeniti še moram, da so vsi jemali „vzjatki“, to je, predno si začel govoriti z njim, o čemer je bilo treba, moral si mu stisniti v roke več ali manj rubljev, glede na to, ali si bogat ali ubožen in ali je reč, o katerej se hočeš obrniti k njemu, važna ali ne. Pot do višjega činovnika se je začela s „storožem“, kateremu si moral dati na čaj, da ti je odprl dver na „križev pot“, na katerem so bili kot „stacijoni“ razni pisarji in sekretarji, katere je bilo treba vse „umasiti“, predno si se privlekel na Golgato, t. j. do zasedatelja in predsedatelja.

O sodeh ruska poslovica glasi: „Sud svjat, no súdji lihje supostati“.

Prvi činovnik v guberniji bil je, in je tudi zdaj gubernator. On je bil spet — dvorjanin! Ko bi bil on celo hotel kaznovati ispravnika ali sodnika in bi ga prognal iz službe, bi s tem ne dosegel ničesar, kajti naslednika spodnemu činovniku volili so spet — dvorjani, in seveda tacega, ki je bil trdno namenjen zaščiti jih „pravice“, to je, jih zverstva in brezobrazja. Z jedno besedo, mužik je bil popolnem v rokah svojega pomeščika in delal je z njim, kar je le hotel.

Zato pa so si morali mužiki iskati pomoči v Lynchovej justiciji, in marsikateri pomeščik je umrl pod mužičkim polenom ali toporom ali pa so se mužiki po noči vlomili v njegov dom, omamili ga s polenom po glavi, potlej pa zvezali in „pribrali“ za vselej — v reko. To so delali vselej tako skrito, da skoro nikoli ni sodnija mogla najti zločinca. Ako pa jih je našla, poslala jih je v Sibirijo, ker v Rusiji smrtne kazni za ubijstvo ni, razen za ubijstvo carja ali člana carske družine.

Mimohodom naj omenim, da pomeščice neso bile nič boljši, akoravno je priroda ženske baje mehkost in dobrot srca; lani je umrla v sumskem ujezdu stara pomeščica, ki si je vse življenje samo izmišljala, kako bi mučila svojih krepstnih; zastavljala jih je stati nagimi na treskočem mrazu, jesti tolčeno steklo ali pesek in množstvo podobnih mučenij, kakor so pisali časniki, ko je umrla. Kaka strašna, brezsrčna in divja je bila mati znamenitega našega pisatelja Ivana Turgénjeva, o tem lahko citate v prvih knjigah lanskega „Vjestnika Jevropi“, kjer piše o njej njena prijemna hči, gospa Žitova.

Bogatstvo pomeščika cenilo se je po njegovih „dušah“. „Duše“ — to so bili vse krepstni moškega spola, ki so bili zapisani pri „reviziji“. Revizija je obhodiła imenja pomeščikov ob opredeljenem časi in je zapisovala vnov rodovse se mužičke in izbrisovala iz „spiskov“ umrše.

Po številu duš je pomeščik plačeval „podušnuju podatj“ (davek); njegov dobiček je terjal, precej zavajljati „reviziji“, ako je umrl kak mužik, in dolgo molčati ali pa, če se je dalo, skriti novorojenega mužička.

Vendar je bila pomeščiku velika škoda, ako je kaka „duša umrla“, ker podušni davek je bil vendar veliko manjši, nego je bilo vredno to, kar je nakosila, naorala ali namlatila v jedno leto ranjaka duša.

Ženske se neso štejele za duše. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. aprila.

Česki listi neso prav zadovoljni z izjavo naučnega ministra Gautscha, da se od nobene strani ne bode dal siliti. Če je minister tako mislil, da bi parlament ne smel uplivati na njegove odločitve, storil je veliko napako, kajti član je ustavne, če že ne parlamentarne vlade. V vseh ustavnih državah upliva parlament na vlado.

Vnanje države.

Govorilo se je že, da bode nemška vojska poselala Belgijo, ako bodo delavski izgrede še dalje trajali. To bi pa utegnulo imeti nevarne posledice, kajti nasprotovale bi mejnarodnim pravom, nevtr-

ne gre. Iti moraš v Pariz ter delati, pridno delati. To me tudi kar nič ne skrbi, ker ti si sin svojega očeta. Iz tebe ne bo samo pošten, marveč tudi delaven mož, kajti kdor je prvo, je tudi drugo. Nekega dne bodo našli reveži v hiši tvojega očeta, na istem mestu, kjer je storil toliko dobrega, drugega doktorja Reynauda, ki jim bode s svojo pomočjo stal ob strani kot oni. In če jaz morebiti doživim tisti dan, potem bom zelo srečen, zelo srečen... A jaz nemam prav, da sam o sebi govorim... To se ne spodobi, jaz nemam nič pri tem. Le na svojega očeta moraš misliti. Še jedenkrat ti pravim, Ivan, da je bila to njegova največja želja, tega ne smeš pozabiti.“

„Saj tega nesem pozabil. A če bi me moj oče zdaj le videl in slišal, gotovo bi me umel in odpustil. Saj samo zavoljo njega...“

„Zavoljo njega?“

„Da! Ko sem zvedel, da je umrl in ko sem čul, kako je umrl, sklenil sem takoj sam v sebi, da moram postati vojak in to tudi hočem biti. Ne ovirajte me, gospod kum, ne odvracajte me od tega, milostiva gospa...“

Solze so se dečku udrle iz oči. Ves je bil

liteti dežele. Francija in Anglija bi gotovo protestovali proti temu, da bi se na ta način razširil nemški upliv na Belgijo. — V Charleroi so delavci zopet začeli delo, a v drugih krajih se pa izgrede še neso polegali. V Monsu in Tournai so se delavci celo predrznili napasti stražarje in so od njih zahtevali denar. V Antoingu je bil boj mej delavci in vojaki ter je bilo več ranjenih. Upati je pa vendar, da bodo nemiri se kmalu povsod polegali. Tovarnarji mislijo nekoliko izboljšati delavcem plačila, država bode pa gradila več železnic, da dobé ljudje delo.

Kakor se iz Odesse poroča, pripravljajo se Rusija, da v kratkem posele Bolgarijo. Tamošnje generalno poveljništvo je dobilo že ukaze, da vse pripravi za prevoz vojakov v Varno. Nekateri ruski listi naravnost priporočajo, da naj Rusi zasedejo Bolgarijo. Car pride v kratkem v Krim in to se tudi tako tolmači, da Rusija namerava kako akcijo, sicer je car navadno še le v juniju odhajal v Krim.

V Črnogoro pride v kratkem več ruskih častnikov, ki bodo več časa ostali v tej deželi. Večbali in organizovali bodo črnogorsko vojsko.

Garašanin neče nikakor več vsprejeti sestave nove vlade. Srbski kralj je bil prisiljen poklicati Ristića, da sestavi novo ministerstvo. Ristić se ni vsprejel tega naloga, vendar vedno verjetneje postaja, da bode Garašaninov naslednik. Kakor se poroča, Ristić neče nič slišati o kakšni koaliciji z naprednjaki, ampak bode v ministerstvo poklical samo liberalce.

Bolgarski knez bode nekda udal se željam velevalstij, ako mu le obljubijo, da jih bo večina čez pet let glasovala za to, da se mu podaljša vzhodnorumelijsko generalno guvernerstvo. Po poročilih iz Sofije so vesti o razburjenostih v Bolgariji in Vzhodni Rumeliji izmišljene. Bolgarska vlada poslednji čas ni zaprla nobenega Cankova pristašev, pa tudi ne ustavila nobenega opozicijskega lista.

V Atenah več ne verjamejo, da bi velevalsti s svojim brodovjem začele kako akcijo proti Grškeji. Rusko brodovje sicer še ni odšlo iz Sudeškega zaliva, ampak samo admiral se je odpeljal v Smyrno, vendar so Grki trdno preverjeni, da se Rusija ne udeleži nobene akcije proti Grškeji.

Ker se je rešenje vzhodnorumelijskega vprašanja zopet zavleklo in so razmere mej Grško in Turčijo vedno bolj napete, so v Carigradu v velikih skrbih. Vzlic velikemu pomanjkanju denarja vojno ministerstvo nadaljuje vojne priprave. V arzenalu hitro delajo. Osnovali bodo nov oklopniški polk, kateremu bode zapovedoval nemški general Hober paša, ki je sedaj sultanov adjutant. Dardanele se hitro utrjujejo. Vse luke, zlasti pa Solunska, se hitro utrjujejo in zavarujejo s torpedi. Pred Solunom nastavlja se torpedi v dveh polukrogih, tako da je uho v luko skoro nemogoč brez natančnih načrtov, kako so nastavljeni torpedi.

Predvčeraj se je v nemškem državnem zboru začela debata o zakonu proti socializmom. Windthorst predlagal je zopet več dostavkov, kateri so že bili v odseku zavrženi. Minister Puttkammer se čudi, da mu Windthorst zopet predlaga dostavke, katere je odsek zavrgel. Delavski izgrede v Belgiji so pokazali, da katoliška cerkev ne more brzdati socializma. V Belgiji je 50 let gospodovala brez vseh ovir katoliška cerkev, vendar rogovileži požigajo tovarne, gradove in samostane. Monarhistična Nemčija je trdna ograda proti socializmu. Če tudi se zakon ne podaljša, zaradi tega mir ne bo v nevarnosti. Vlada bode vsako socialno gibanje takoj zadušila. Vlada mora gledati, da se odstrani že naprej vsaka nevarnost. V Belgiji bi nikdar ne bilo prišlo do ropanj, ko ne bi bili socialistični časniki naravnost delavcev nagovarjali k ropanjem. Ko bi bila Belgija imela kak zakon, s katerim bi bila omejena svoboda tiska in zborovanja, bi tako daleč ne bilo prišlo. Koncem minister še poudarja, da državni zbor mora dovoliti podaljšanje zakona že zaradi starega vladarja, da ne bode na stara leta gledal, kako se narodno zastopstvo malo briga za notranji red. Windthorst je zagovarjal, da se spremeni zakon, ker je v sedanji obliki vendar preoster. V Belgiji je samo liberalizem zakrivil izgrede, saj so vendar več let vladali liberalci. Izgredi so se začeli v Lüttichu, kjer je doma vodja liberalcev Frère Orban. Sicer pa ni bilo umestno tu omenjati Belgije, če minister ne more dokazati nobene zveze mej belgijskimi anarhisti in nemškimi socialisti. Potem je zopet govoril Puttkammer pa ni nič posebnega povedal. Konservativci Helldorf je zagovarjal podaljšanje. Poljak Kopsielski pa pobijal. Socialist Bebel je imenoval postopanje katoliškega centra komedijo. S svojimi predlogi hočejo katoliki le slepiti volilce, nazadnje bodo pa glasovali za dveletno podaljšanje. Nadalje je govornik hudo grajal vlado, ki hoče s tem zakonom le delavcem usta zapreti. Nemški socializem ni nič v zvezi z belgijskim anarhizmom. V Belgiji so le premajhne delavske plače in politično brezpravje delavcev prouzročile nemire. Katoliško vladarstvo je zakrivilo, da tam delavci ni omikan. Ko bi tam bila socialna demokracija kakor v Nemčiji, pa bi ne bilo nemirov. Sicer pa belgijsko meščanstvo in vlada želita včasih izgrede, da delavce lažje zatirata. On ni nikdar propovedaval vladarskih umorov, ampak je le trdil, da je umor ruskega carja naravna posledica ruskih razmer. On bi bil prvi, ki bi vzdignil roko, ko bi v Nemčiji bile take razmere, kakor so v Rusiji. Sicer pa trdi Bebel, da so konservativci

pravičnejši delavcem kakor liberalci, zato bi on rajši dovolil, da se ta zakon tako dolgo podaljša, dokler bode obstal sedanji vladni sistem. Potem je govoril dvorni propovednik Stöcker, ki je pa te socialiste in žide napadal. Njegov govor bil je zbornici prava zabava. Končal je z besedami, ne krepkost, ampak slabost vlad je mati revolucij, česar pa nas obvaruj Bog, na kar so zaklicali socialni demokrati: „In na vekomaj, amen!“ Potem je govoril socijast Singer. Ker je hudo napadal in smešil predgovornika, ga je predsednik moral večkrat poklicati k redu, na kar se je seja zaključila.

Domače stvari.

— (Umrl) je danes zjutraj ob 1/2 7. uri v rokah svojega večletnega prijatelja in sosedu gosp. prof. V. tukajšnji vojaški kurat g. Ivan Pribošič, po dolgi in mučni bolezni. Porodil se je pokojnik v Vidmu na Štajerskem, v gimnazijo hodil je v Celji. V mašnika posvečen pastiroval je v svojej ožjej domovini na par krajih, kjer so ga gotovo ohranili v najboljšem spominu, ker je bil jako ljubezniv mož in izvrsten družabnik. Kdor je kdaj občeval z njim, obžaloval bode prerano smrt jako krepkega in duhovitega moža. Ranjki Pribošič bil je tudi vrl narodnjak, podpiral je narodna društva in podjetja, še na smrtni postelji volil je „Narodnemu domu“ 25 gld., za njegove skromne razmere znatno vsoto. Bodi mu zemljica lahka in blag spomin!

— (Mrtvoud) zadel je včeraj v Ljubljani g. Drobnič, dekana v Šmariji pod Ljubljano. Kakor se nam poroča, se mu je že nekoliko na bolje obrnilo.

— (Umrl) je danes dopoldne ob 1/2 10. uri v Ljubljani g. Andrej Geiger, pravnik tretjega leta. Lahka mu zemljica!

— („Laibacher Schulzeitung“), list, ki ga malokdo bere, ima v zadnji številki članek „Zur Revision der Schüllerbibliotheken“, v katerem plemeniti g. Sima ovaja knjige družbe sv. Mohora kot take, ki bi se ne smele odobravati za šolske knjižnice. Povod ščuvalnemu članku je v Koledarji 1882. leta priobčena povest „Med hribovci“, nad katero Sima poskuša dozdevno svojo bistrumnost ter na široko in z vidno samodopadljivostjo razpravlja, kako grozno pohujšanje bi utegnili nastati mej mladino, ko bi čitala to povest. In vendar v povesti ni ničesar pohujšljivega. Pisatelj narisal je „šolmaštra“ starega kroja, službojočega v gorskem zakotju. Že pridevek „šolmaštra“ kaže, da se je povest vršila pred več desetletji, kajti dandanes ta naslov ni več v rabi. Da je takrat bilo morda takih šolmaštrov, kakor je v povesti narisani, tega menda niti g. Sima ne bode tajil, tega pa razumen učitelj nikomur v zlo štel ne bode, temveč poreče: „Hvala Bogu, dandanes je drugače!“ Jednakih povestij je polno v vseh literaturah in baš življenje hribovcev je kaj priljubljen predmet raznim pisateljem. Da bi bil kmet, katerega g. Sima za pričo kliče proti Mohorjevi družbi, res rekel, da tako neumnih ljudi ni niti v najslabejši hribovski vasi, je možno, ali to vendar ničesar ne dokazuje, kajti ta Simova priča ni nikaka avtoriteta. Mi bi g. Simo le vprašali, je li že kdaj čital Roseggerjeve spise, in ako jih je, kaj poreče, kako Rosegger slika hribovce in tu in tam tudi kakega starega šolmaštra? Ali bode imel dovolj predzno čelo, da bi isto tako pisal o Roseggerjevih spisih, kakor piše o knjigah družbe sv. Mohorja? „Ja, Bauer, das ist was anderes!“ Sima dobro ve, zakaj tako piše. Hotel je zadeti pisatelja in Mohorjevo družbo, ter pokazati, kako on skrbi, da bi se mladina ne pokvarila. To pa jako slabo pristuje baš g. Simi in njegovemu glasilu, famozni „Schulzeitung“. Saj se bode g. Sima menda še spominjal, da je ravno „Schulzeitung“ pred par leti priobčila tisto imenitno bešunsko idilo, v katerej je učitelj učiteljico javno vprašal: Ajiram Ylhuts stbeil ud chim? to se pravi, ako se besede nazaj bero „Marija Stuhly liebst du mich?“ Kaj poreče mladina, dobivši tako „šolsko glasilo“ v roke? Zakaj pa je g. Sima imel toliko „Unverfrorenheit“, da je tak list razpošiljal učiteljem, šolskim knjižnicam itd.? Kje je bila takrat njegova rahločutnost? Da res je, res: „Für die Kinder und das gemeine Volk ist das Beste kaum gut genug“, Simova „Schulzeitung“ ima pa do „najboljšega“ še jako daleč.

— (Zborovanje krajskega odseka uradniškega društva in hranilnega in posojilnega oddelka tega društva v Ljub-

ljani.) Zborovanje se je vršilo v nedeljo 28. m. m. dopoldne v Šrajnerjevi pivarni. Udeležilo se ga je 43 udov. Predsednik zboru bil je c. kr. deželni šolski nadzornik g. Jakob Smolej. Poročilo njegovo o delovanju uradniškega društva sploh, isto tako o napredku krajskega odseka je bilo jako obširno in zanimivo. Posnamem iz tega poročila sledeče: I. Uradniško društvo Avstro-Ogerske šteje povsem nad 84.000 udov, ima nad 100 podružnic in okolu 77 konzorcijev. Koncem leta 1885 obveljalo je 47.200 zavarovalnih pogodb za več ko 46 milijonov gld. Tekom leta 1885 sklenilo se je 5.263 novih pogodb za blizu 5.800.000 gld. Isto leto uplačana zavarovalnina znaša okolu 1 1/2 milijona gld. Podpor društvenikom, njihovim udovam in sirotam, potem štipendijev za obisk toplic, isto tako učnih pripomočkov podelilo je društvo v letu 1885 v znesku 16.730 gld. Rezervnih zakladov ima društvo v znesku 7 1/2 milijona gld. Pri konzorcijih udeleževalo se je nad 28.500 udov. Do konca leta 1885 uplačali so ti okolu 6.320.000 gld. ulog, a izposojenega je bilo okolu 7 milijonov gld. Krajski odsek uradniškega društva je štel koncem leta 1885 — 405 udov. Tekom tega leta odpadlo jih je 31, a v novo pristopilo 34. V tem odseku zavarovanega kapitala bilo je koncem omenjenega leta 412.016 gld. Tekom leta je umrlo 9 društvenikov, njihovim dedičem izplačalo se je zavarovanih 7.500 gld. Iz predsednikovega poročila naj še naznamo, da je lansko leto uradniško društvo mnogo se trudilo o vprašanji, tikajočem se poboljšanja pokojnine za vdove in sirote državnih uradnikov in poprave zastarelega penzijskega zakona, ter začetkom leta 1886 vladi in državni zbornici dotične peticije izročilo. Odbor krajskega odseka se je za to stvar gorko potezal. Peticijo izročil je po državnem poslanci gospodu c. kr. deželne sodnije svetniku Jakobu Hrenu. Predsedniku zbora g. Smoleju votirala se je za njegov trud v korist društvu srčna zahvala in burno priznavanje pričalo je o zanimivosti njegovega poročila. Ko se potrdi letno poročilo odsekovega odbora začne se volitev novih odbornikov za 1886. Voljeni so bili gg: Haubitz Lovrenc, c. kr. računski revident; Hrovat Blaž, ravnatelj na c. kr. učiteljski; dr. Nejedli Josip, c. kr. profesor v. p.; Smolej Jakob, c. kr. deželni šolski nadzornik. Za njihove namestnike gospodje: Dr. Ferjančič Andrej, namestnik pri c. kr. sodn. opravištvu; Kremlinger France, c. kr. profesor na realki; Lisec Janes, uradnik južne železnice. Potem se začne zborovanje uradniškega hranilnega in posojilnega društva. Predsedoval je c. kr. višji davkarski nadzornik g. Verderber. V letnem poročilu zanima, da je društvo koncem leta 1886 — 224 udov imelo, tekem leta jih je izstopilo 11, a pristopilo 19. Uloge društvenikov so dorastle na 21.338 gld. 33 kr. Novega posojila se je izplačalo 14.930 gld., vsem skupaj pa je koncem leta 26.296 gld. 38 kr. posojenih ostalo. Čistega dobička je bilo 1491 gld 78 1/2 kr., iz katerega se ima vsled zborovega sklepa 1192 gold. 55 1/2 kr. na uloge izplačati, 129 gld 43 kr. rezervnemu zakladu dati, ostalih 169 gld. 83 kr. pa za razne potrebe porabiti. Odstotek na ulogo znaša tedaj 6% in rezervni zaklad je narastel na 1159 gld. 89 kr. Koncem zborovanja bila je volitev za 1886. Voljeni so bili v odbor gg: Haubitz Lovrec, c. k. računski revident; Jagodic Emanuel, c. kr. višji davk. nadzornik; Svetek Anton c. kr. računski oficijal. Za namestnike gg: Bregar Vilbald, c. kr. računski oficijal; Proft Klemens, c. kr. profesor na realki; Samuda Anton, c. kr. finančnega ravnateljstva tajnik. V pregledovalni svet gg: Dr. Ferjančič Andrej, namestnik pri c. kr. sodn. opravištvu; Dr. Nejedli Josip, c. kr. gimnazijski profesor v. p.; Raič Anton, c. kr. profesor na realki. Za namestnika gospoda: Lisec Janes, uradnik južne železnice; Smolej Jakob, c. kr. deželni šolski nadzornik. Po predlogu pregledovalnega sveta je zbor predstojništvu za minulo leto 1885 dal absolutorij in se g. predsedniku Verderberju g. dr. Nejedliju kot načelniku za trudopolno delo toplo zahvalil.

— („Rogača“) izšla je 7. številka, z raznovrstno vsebino in prav ličnimi ilustracijami.

— (Iz Pulja:) Torpedna ladija „Elizabet“ in 6 torpednih čolnov dobilo je v 30. dan marca brzjavni ukaz, da odplujo takoj k eskadri v grškem morji, kar gotovo ni brez pomena.

— („Banca popolare“ v Trstu) je zelo podobna pokojni krajski eskomptni banki. Primanjkljaj je mnogo večji, nego se je sprva mislilo. Mejnovci, kateri se pogrešajo, je tudi vsota 25.000 gld.

ki se je l. 1880 tako čudno uknjižila, da nihče ne ve, od kod so ti novci došli in kam so se zgubili. Iz tega se sme sklepati, da poslovanje banke ni bilo posebno v redu. Ubežnega blagajnika Viktorja Pescatorija so baje v Padovi ujeli.

— (V št. Petru na Notranjskem) razpisano je mesto poštarja. Oglasilo se je, kakor čujemo, zato mesto nič manj kakor 127 prosilcev.

— (Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi 3. aprila t. l. redno sejo. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo odbora ad hoc. 4. Berilo g. Mantuanija (kritik g. Brevec). 5. Slučajnosti. Lokal: I. Lichtenfelsgasse: „Zum Rathhaus“. Začetek ob 8. uri. Gostje dobro došli! K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Vabilo k besedi), katero priredi s prijaznim sodelovanjem gg. Loških pevcev in sl. godbenega kluba v Kranji Čitalnica Kranjska na dan 4. aprila t. l. točno ob 8. uri zvečer. Vspored: 1. Iv. pl. Zajec: „U boj!“ Svira godbeni klub. 2. A. Nedved: „Pozdrav“. Moški zbor z bariton-solo. Solo poje g. Lorenz. 3. „O kineskih ženah“, predava g. prof. Franké. 4. A. Nedved: „Moja rožica“. Čveterospev. Pojo gg. Deisinger, Pápa, Krenner, Lorenz. 5. Fr. pl. Suppé: „Duet iz Bocaccio“. Svira godbeni klub. 6. Fr. Abt: „Gozdna svečanost“. Moški zbor s tenor-solo poje g. Pápa. 7. B. Ipavec: „Rožmarin“. Čveterospev. Pojo gg. Deisinger, Pápa, Volavšek, Lorenz. 8. V. Parma: „Hajd na ples!“ Polka française za sopran in alt s spremljevanjem orkestra. 9. * * *: „Popotnica“. Moški zbor. Ustop je dovoljen le udom in zunanjim neudom. K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

Zahvala.

Na dalje blagovolili so podpiralni zalogi slovenskih vseučiliščnikov podariti podporni donesek sledeči gospodje: g. dr. Rudolf Globočnik, odv. koncipijent v Ljubljani 5 gld., g. Andrej Komel pl. Sočebanski, major v. p. v Gradci 3 gld. Gospod Valentin Krisper, veleposestnik v Ratečah, podaril je papirja v vrednosti 10 gld. za tisk poročil, kojega je tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovci za najnižjo ceno oskrbela. Vsem tem izraža odbor iskreno zahvalo.

V Gradci 28. marca 1886.

Za odbor

tajnik: Janko Bezjak, l. r. cand. phil. predsednik: dr. Gregor Krek, l. r. c. kr. vseuč. profesor.

Poslano.

Bolezni vsake vrste, zlasti bolezni živcev, padico, bolečine v želodci, nervozno šumenje po ušesih, trganje po ušesih, slab posluh, glavobolje, migrene, bledice in mrtvice ozdravlja po racionalnej zanesljivi metodi. Pri bolnih na pljučah in nadušljivih dosežemo v štirih tednih čudovite uspehe. Prosimo obširno poročilo poslati nam s pridejano marko za odgovor. (708-18)

Privatna klinika „Freisal“ v Solnogradu (Avstrija).

Tujci:

31. marca. Pri Stenu: Mayer z Dunaja. — Putterwek iz Celovca. — Fassel, Ulrich z Dunaja. — Bianchi iz Keke. — Pri Maliči: Lunzer, Faber, Klein z Dunaja. — Kohn iz Prage. — Baron Rechbach iz Ljubljane.

Tržne cene v Ljubljani

dné 31. marca t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	652	Speh povojen, kgr.	66
Rež,	555	Surovo maslo,	84
Ječmen,	520	Jajce, jedno	2
Oves,	341	Mleko, liter	8
Ajda,	422	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	520	Telečje	60
Koruza,	539	Svinjsko	56
Krompir,	357	Kostrunovo	36
Leča,	850	Pišanec	55
Grah,	850	Golob	18
Fižol,	9	Seno, 100 kilo	215
Maslo,	kgr. 94	Slama,	750
Mast,	78	Drva trda, 4 metr.	550
Speh frišen,	54	„ mehka,	550

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
31. marca.	7. zjutraj	747.99 mm.	0.1° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	745.34 mm.	11.6° C	sl. szh.	jas.	
	9. zvečer	743.02 mm.	7.0° C	sl. szh.	jas.	

Srednja temperatura 6.2°, za 0.7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 1. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 40	kr.
Srebrna renta	84	45
Zlata renta	114	35
5% marcna renta	101	60
Akcije narodne banke	873	—
Kreditne akcije	297	50
London	125	80
Srebro.	10	—
Napol.	5	94
C. kr. cekini	61	67 1/2
Nemške marke	250 gld. 129	50
4% državne srečke iz l. 1854	100 gld. 170	25
Državne srečke iz l. 1864	102	70
Ogrska zlata renta 4%	94	65
5% papirna renta 5%	104	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	100 gld. 116	75
Dunava reg. srečke 5%	126	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 gld. 179	—
Kreditne srečke	10	—
Rudolfove srečke	120	40
Akcije anglo-avstr. banke	115	40
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v	—	—

Zahvala.

Srčno zahvalo izrekava vsem častitim gospem nunam in sestram Loškega samostana za trud in sočutje mej boleznijo in ob smrti najine presrečno ljubljene hčerke

MARJANICE,

nadalje č. g. očetu M. Jerihu, č. gg. duhovnikom in spremstvu v Loki in v St. Vidu, da ovateljem prekrasnih vencev, kakor tudi vsem onim, ki so pokojnico spremili od Šišenske cerkve na sv. Krištofa pokopališče k poslednjemu počitku.

Žalnoč stariši

(213) Gregor in Marija Trdina.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

Pri podpisnem stavbenem podjetji dobi še kakih

100 dobrih kamnosekov

za trdi peščenik in kakih

100 dobrih zidarjev za predore

celo leto dobro plačano akordno delo.

Munkács (Gorenje Ogersko), dné 22. marca 1886.

(212-1)

Stavbeno podjetje Munkács-Beszkidorske železnice.

KAVARNO „EVROPA“

PRI TAVČARJI

otvoril je dné 1. aprila podpisani, kar si usoja p. n. občinstvu s pristavkom naznaniti, da bo skrbel za najfinejšo pijačo in najboljšo postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem priporoča se

Janez Gruden, kavarnar.

(211-1)

Zrebanje že prihodnji mesec.

Kincsem SREČKE à 1 gld. 11 srečk 10 gld. samo 10 gld.

Glavni dobitki v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odteg. 20% || 4788 denarnih dobitkov.

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:

Budimpešta, Waitznergasse 6. (142-20)

Natečaj.

Služba občinskega zdravnika s sedežem v trgu Mozirje gornjegradskega sodniškega okraja na Štorskem se bo 1. majnika t. l. oddala za letno nagrado 200 gld. iz okrajne blagajnice in 100 gld. od mozirske občine.

Računi o lečenju ubogih se bodo iz okrajne blagajnice posebno plačevali.

Doktorji vsega zdravilstva imajo prednost, ki dokažejo tudi, da so zmožni slovenskega ali saj katerega jugoslovanskega jezika ustno in pismeno.

Prošnje s priloženim krstnim in domovinskim listom in z dokazi o dosedanjih praksi naj se do 30. aprila t. l. tukaj vložijo.

Od okrajnega odbora Gornji grad,

dne 20. marca 1886.

Namestnik okr. načelnika:

Ant. Gorišar.

Važno

za trpeče na prsih in pljučah.

Neogibno potreben zoper kašelj, hripavost, zasliženje, katar in oslovski kašelj, za take, ki želijo dobiti čist in krepek glas, za škrofelnaste, krvične, slabotne, bledične in krviravne je

sok kranjskih planinskih zelišč,

s podfosforno kislim apnom in železom pomešan.

Lastni izdelek. Ceuca 56 kr.

Dobiva se v (673-21)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Objava.

Jako važno za vsako družino!

Ker sem po ceni in ugodno kupil veliko zalogo c. kr. patentovanega

jedilnega orodja iz fönix-srebra,

morem prodajati po sledečih skrajnih cenah in sicer posamezne kose:

6 nožev z zanetanimi rezili	gld. 2.—
6 patentovanih žlic s krono iz fönix-srebra	1.50
6 masivnih patentovanih vilic iz fönix-srebra s krono	1.50
6 masivnih patentovanih kavinskih žličic s krono iz fönix-srebra	—65
6 finih jajčnih žlic	—45
6 prekrasnih finih jajčnih kupic	—80
1 masivno izvrstno čajno cedilico z držalom	—50
1 masivna zajemalka za mleko	—75
1 zajemalka za juho	1.—
6 masivnih podstavkov za nože	1.25
2 jako lepa svečnika za na mizo	1.—
1 prezentovalna tasa	1.50
1 fina cukrarnica in poprovnica	—40

49 kosov. Vкуп gld. 13.30.

To jedilno orodje vkupe 49 kosov, najedenkrat naročeno, dam samo za gld. 10. (183-4)

Opomba. To patentovano jedilno orodje iz fönix-srebra, ki je jako trajno in nepokončljivo baze, ostane vedno belo, se ga ne loti zeleni volk, tedaj ni zdravju škodljivo, zato se mora najbolje priporočati vsakej družini, lastnikom gostiln in kavarn.

Pošilja se hitro proti poštnemu povzetju.

Naslov: Universal-Export-Bureau, Wien, II., Flossgasse 2.